

## กระทู้ถามที่ ๔๗๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ด้วยประกาศกฎกระทรวงฉบับใหม่ที่ออกมาในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ โดยประกาศกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๓ ระบุว่า ให้หยุดฆ่าโค กระบือ แพะ แกะ สุกร และนกกระจอกเทศ ยกเว้นสัตว์ปีกในวันพระ วันเข้าพรรษา วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ที่ผ่านมาถึงแม้ว่าพุทธศาสนา จะเป็นศาสนาที่ประชาชนไทยส่วนใหญ่ให้ความเคารพนับถือศรัทธา แต่ในรัฐธรรมนูญของไทยนั้น มิได้มีการระบุว่าศาสนาประจำชาติเป็นศาสนาใด ฉะนั้น ตามหลักนิติบัญญัติแล้ว ประเทศไทยจึงเป็นรัฐฆราวาส (Secular State) ซึ่งมีหลักการสำคัญที่รัฐนั้นจะต้องมีความเป็นกลางในประเด็นทางศาสนา และควรดำเนินนโยบายโดยปราศจากอิทธิพลจากศาสนา การออกกฎกระทรวงฉบับนี้ จึงนับเป็นการก้าวล่วงของฝ่ายบริหาร อีกทั้งยังเป็นการใช้เงื่อนไขของศาสนาเป็นข้ออ้างในการยุติกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และวิถีชีวิตของประชาชน ไม่เพียงผู้ประกอบการธุรกิจโรงฆ่าสัตว์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงเหล่าลูกจ้างและห่วงโซ่ของธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย นอกจากนี้ยังเห็นว่าเป็นการใช้อคติทางศาสนาในการออกกฎที่บังคับใช้กับประชาชนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ประกอบกับหากผู้ประกอบการรายใดยึดถือความเชื่อทางศาสนาพุทธที่จะไม่ฆ่าสัตว์วันดังกล่าว ก็มีเสรีภาพที่จะตัดสินใจกำหนดเป็นวันหยุดสำหรับกิจการตนได้อยู่แล้วตามความประสงค์ จึงมีโอกาที่กฎกระทรวงฉบับนี้จะขัดต่อเสรีภาพทางศาสนาที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งที่ผ่านมาเคยมีคดีปกครองที่ฟ้องร้องเกี่ยวกับเรื่องอคติทางศาสนาไว้ เป็นกรณีตัวอย่างในคดีระเบียบโรงเรียนอนุบาลยะลา ห้ามคลุมฮิญาบและได้มีการพิจารณา ดังความในคำพิพากษาหน้า ๕๘ ไว้ว่า “...ความเป็นกลางทางศาสนาในการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐ ตามความหมายนี้ หมายถึง บทบาทหรือภารกิจของภาครัฐต้องแยกจากบทบาทหรือภารกิจขององค์กรทางศาสนา โดยภาครัฐหรือการดำเนินงานของภาครัฐต้องปฏิบัติต่อพลเมืองของตนอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเชื่อชาติหรือศาสนาใด ไม่ให้ใครได้เปรียบเสียเปรียบหรือถูกเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุความแตกต่างในการนับถือหรือไม่นับถือศาสนา...” (คำพิพากษาศาลปกครองยะลาที่ ๑๓/๒๕๖๕) ถ้าหากกฎกระทรวงฉบับนี้บังคับใช้ต่อไป ก็จะทำให้การตั้งข้อสงสัยจากสังคมได้ว่าเหตุใดในวันสำคัญ

ทางศาสนาอื่น ๆ รัฐบาลจึงไม่ออกกฎที่เอื้อประโยชน์แก่คำสอนของศาสนาเหล่านั้นบ้าง เช่น การห้ามขายอาหารในช่วงเวลากลางวันในระหว่างเดือนรอมฎอน หรือการห้ามฆ่าโค และกระบือ ในวันศุกร์อาทิตย์ ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นการยอมให้อิทธิพลของศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารบ้านเมือง แต่หากจะทำได้ เช่นนั้น เหตุใดถึงยังยกเว้นการฆ่าสัตว์ปีก ซึ่งไม่รวมนกกระจอกเทศ ทั้ง ๆ ที่สัตว์ปีกไม่ว่าจะเป็นเป็ดหรือไก่ก็เป็นสัตว์สิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ และในขณะเดียวกัน วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ก็ไม่ใช่วันสำคัญทางศาสนา จึงเป็นสิ่งที่น่าตั้งคำถามว่าเพราะอะไรถึงต้องงดเว้นการฆ่าสัตว์ในวันดังกล่าวด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. ประกาศกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการออกกฎกระทรวง ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นการยอมรับทางนิตินัยว่าประเทศไทย ไม่ใช่รัฐฆราวาส และหมายความว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับศาสนาเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หากการออกกฎกระทรวงในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นการกระทำตามคตินิยมของศาสนาพุทธ เหตุใดจึงมีการยกเว้นสัตว์ปีกที่เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกันในขณะที่สัตว์ชนิดอื่น ๆ นั้น ห้ามฆ่าเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

## คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๗๒ ร.

ของ นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล  
เรื่อง การกำหนดวันและเวลาของการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญ

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม  
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

### คำถามข้อที่ ๑

ประกาศกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการ  
ออกกฎกระทรวง ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นการยอมรับทางนิตินัยว่าประเทศไทยไม่ใช่  
รัฐฆราวาส และหมายความว่ารัฐไทยให้ความสำคัญกับศาสนาเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบาย  
หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

### คำตอบข้อที่ ๑

การออกกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้นำหลักธรรมทางศาสนา  
เข้ามาใช้ในการพิจารณา โดยกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎกระทรวง  
ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์  
พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการฆ่าสัตว์ ประกอบด้วย  
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการค้า  
ภายใน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดี  
กรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการ  
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ประธานสภา  
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และนายกสัตวแพทยสภาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง  
และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน  
เป็นกรรมการ ซึ่งไม่ได้มีตัวแทนองค์กรทางศาสนาเป็นกรรมการด้วย โดยหลักในการพิจารณา  
กฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ นำประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ออกความตามอำนาจของ  
พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีผลบังคับมากกว่า ๑๐ ปี  
โดยไม่ได้มีข้อร้องเรียนเรื่องการยุติกิจกรรมทางเศรษฐกิจมาปรับปรุง เนื่องจากมีการประกาศใช้  
พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกฎกระทรวงกำหนด  
วันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจ จึงได้มีการยกเลิกการฆ่าสัตว์ในวันโกน  
จึงเป็นหลักฐานที่แสดงว่าออกกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้นำคตินิยม  
ของศาสนาพุทธมาอ้างอิง ทั้งนี้ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มีจุดมุ่งหมายในการกำกับดูแลการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเป็นสำคัญ จึงไม่ครอบคลุมถึงการฆ่าสัตว์ตามพิธีกรรมของศาสนาที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ เช่น การเชือดกุรบานเพื่อพลีต่ออัลลอฮ์ในวันอีดิลอัฎฮาของศาสนาอิสลามสามารถทำได้ในวันพระโดยไม่ได้ถูกห้ามจากกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕

### **คำถามข้อที่ ๒**

หากการออกกฎกระทรวงในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นการกระทำตามคตินิยมของศาสนาพุทธ เหตุใดจึงมีการยกเว้นสัตว์ปีกที่เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกันในขณะที่สัตว์ชนิดอื่น ๆ นั้นห้ามฆ่าเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

### **คำตอบข้อที่ ๒**

การออกกฎกระทรวงกำหนดวันและเวลาฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้ทำตามคตินิยมของศาสนาพุทธ แต่ยึดหลักการทางเศรษฐกิจ โดยสัตว์ปีกเป็นสินค้าปศุสัตว์ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย เป็นที่นิยมในการบริโภคของประชาชนทุกศาสนา ทั้งในประเทศและการส่งออก รวมทั้งเนื้อสัตว์ปีกเป็นสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของไทย สร้างรายได้แก่ประเทศจำนวนมาก และจำเป็นต้องแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า โดยจากข้อมูลของสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์ปีก ถึง ๑๐๒,๕๔๓.๘๑ ล้านบาท ดังนั้น การยกเว้นให้สัตว์ปีกสามารถฆ่าสัตว์ได้ในวันพระจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของประเทศ (National Competitiveness) เสริมสร้างขีดความสามารถในการส่งออกในระยะยาว